

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR.

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 " "
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmintelen levelek
csak ismert korszakú fo-
gadatoknak el.

Készletor non adatnak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyitáskor minden gar-
mondos díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után
1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt díjazottak a kör-
szettel ellátott hirdeté-
nyekért természetük szerint
minden 1 centiméter
után 8 kr számítottak.

Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetők a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

A vasárnap.

A problémák között, miket fölvilágo-
sodott korunk megoldani törekszik, a mun-
kás kérdés az, mely legelőkeltebben foglal-
koztatja az elméletet. Kibékíteni a munkást
sorsával, enyhíteni sanyaru helyzetén, sze-
rezni számára megelégedést: ezek most
napirenden álló kérdések, mikkel a parla-
mentek, nemzetgazdászok, gyártulajdonosok
és munkaadók egyaránt foglalkoznak.

Hogy e kérdést felkarolták, azon nincs
mit csudálkozni! Mert míg egyrészt a mun-
kás osztálynak külföldön lezajló mozgalmi
megdöbbenik a társadalom jövője fölött
aggódó egyének kedélyeit: addig másrészt
az érző kebel őszinte részvétellel tekint a
sanyaru heyzetre, melyben a munkásosztály
sínylik.

Nehéz munkában tölteni el az egész
életet a jobb jövő és szabadulás reménye
nélkül — igazán kétségbeejtő helyzet. S
ezt vallás nélkül enyhíteni merő lehetetlen-
ség. Csak a vallásos munkás, ki tudja,
hogy fáradozásainak gyümölcsét nem itt,
hanem ott az örök hazában szedi, lehet
megelégedve életével. Csak az ilyen mun-
kás nem áhitozik más, nálánál szerencsé-
sebb halandók jólétére. A vallásos meg-
győződést kell tehát szívében ápolni s a
társadalom minden közegének oda hatni,
hogy a vasárnapi munkaszünet szigoruan
betartassék.

Az ünneptartás törvénye az egész
munkást öleli föl. Gondoskodik arról, hogy
egyrészt a hatnapi munka következtében
elzibbadt teste nyugalmat élvezzen; más-
részt a köznapi élet özönébe elmerült lelke
időt találjon föltekinteni az égre, hogy
emberi méltóságáról és magasztos rendel-
tetéséről elmélkedhessék.

Igazán, csak az isteni bölcsesség saját
jellemvonása az, midőn a kettőt össze-
köti: a lélek nemesítését a test nyugalma-

val. E kettőn sarkallik a munkásosztály és
a társadalom java.

Hiába okoskodnak azzal az ünneptartás
ellenségei, mintha a munkaszünet hátrát-
tatná az anyagi haladást. Okoskodásukat
fényesen megcáfolja korunk két leghatal-
sabb népének anyagi helyzete. Anglia és
Amerika hatalmas két kereskedő-nép, kik
az Oceánokat lobogóikkal, a szárazföldet
gyarmataikkal árasztják el. Már pedig mi
jellemzi e két nemzetet? A vallásosság. A
szigorúság, amivel a vasárnap megszentel-
ését sürgetik. E két hatalmas népcsaládnak
annyi tevékeny és serény fia, kiknek az
idő pénz, tisztelettel és hódolattal vonulnak
vissza, mihelyt a templomba hívó harang
megkondul. Az üllő és pöröly elnémul, kocsi-
zörgés nem hallatszik, a pósták szünetelnek
és a vonatok is csak itt-ott közlekednek.

Sajnos, hogy sokan nem akarnak pél-
dát venni e két hatalmas és gazdag néptől.
Vásár- és ünnepnapokon minden nagyobb
városban hétköznapi dolog foly. Nyitva
vannak a műhelyek és gyárak (még az
olyanok is, melyeknek az egy napi megsza-
kítás mitsem ártana). Köznapi munkazaj a
köztereken. Vajjon e mindegyre terjedő
ünneptörés a vallásnak nem nyílt megtaga-
dása-e? A nép féket nem ösmer s minél
tovább távolodik az isteni lénytől és jósa-
gtól, minél szilajabban dobja el magától a
vallásnak üdvös fegyelmét: annál magasabb
lángokban csapnak föl szenvedélyei, melyek
erőszakoskodásra ösztönzik és szerencsétlen
mozgalmakra sarkallják.

A multnak története szomoruan bizo-
nyítja, mire képes a nép, melynek lelkéből
az ünneptartás s evvel a vallás tudata el-
szállt. A francia forradalom rémes epizód-
jai akkor érték el tetőpontjukat, midőn a
vasárnapot, az ősi vallásnak eme diadal-
napját, kitörülték a naptárból. A nép, mely
eddig sem ösmert határt az erőszakadásban,
még hevesebben tört ki s levetkőzte egé-

szen emberi méltóságát. S midőn, komo-
lyabb és higgadtabb férfiak ragadták ma-
gukhoz a kormányt, első gondjuk volt a
vasárnapot újra behozni.

Ha tehát meg akarjuk oldani a munkás-
kérdést; ha biztos anyagi haladást akarunk
létesíteni: mindenekelőtt az ünneptartás üd-
vös törvények pontos betartását kell sür-
getnünk.

Mennyire üdvös, következeiseiben meg-
becsülhetetlen törekvés lenne, ha városunk-
nak és vidékünknek hivatalos és magán
közgei arra munkálnának, hogy a vásár-
és ünnepnap munkaszünet pontosan meg-
tartassék.

Az ilyen buzgóság nemcsak a hazára,
hanem a magán körökre is fölötte hasznos
és megbecsülhetetlen hatást gyakorolna!

Csaba.

GRÁVEN LAJOS.

Meghalt 1890. ápr. 28-án.

Otthon akart megpihenni Lengyelország
földjében, melynek szabadságáról annyit álmo-
zott. A végzet nem engedte, hogy e kívánsága
beteljesedjék. Nálunk, Zemplén földén, második
házában, érte utól a halál s hamvaira nem bo-
rul az édes hazai hant. Mult hó 28-án, *Deregyőn*,
csöndesült el örökre a sokat szenvedett öreg.

Ki volt ez a *Gráven Lajos*? Mi volt az ő
igazi neve? Milyen a származása? — még életé-
ben sokat találgatták. Most hátrahagyott írásából
alkalmasint ki fog mindez derülni. Tudjunk meg
azonban bármit, nem sokat változtat a dolgon.
Nekünk elég, hogy ismertük őt, éreztük nemes
szíve melegét, féltünk hatalmas szavától és sze-
szélyeitől. Neve, származása zárt könyv volt előt-
tünk, de lelkében mindenki szabadon olvashatott.

Életéről keveset tudunk. 1808 körül szüle-
tett Lengyelországban. Kiváló szerepet vitt az
1830. évi lengyel szabadságharcban, melynek
leveretése után hazánkba menekült. Egy két évig
hányta-vetette a sors, míg végre *Lónyay Gábor*
házánál állandó menedéket talált, előbb mint
könyv- és levéltáros, később mint a beregi jószá-
gok igazgatója. *Deregyőn* lakott azóta, közel

TÁRCA.

Konstantinápolyi napló-töredékek.

[Az új hid. — A stambuli bazár.]

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

III

A nagy bazár egy egész városnegyedet elfog-
laló óriási épület tömeg, fedelének száz meg száz
különböző nagyságu kupolájával, a távol valamely
tornyából tekintve úgy néz ki, mint sik mező,
melyen egy hadsereg ütötte fei sátor-táborát. Va-
kolatától megfosztott ódon mohos falazata mutatja,
hogy nem e század emelte, s nem egy vihar pró-
bálta meg rajta erejét, s rázta meg hatalmas fa-
lait s szedte le vakolatát. Sötétben áll előttünk,
inkább visszataszítón, mint vonzóan, inkább bört-
tön, mint árucarnoknak nézhetnők, s mégis az
épület kolossus komor homályos csarnokába lépve
feledjük a kivülről hozott rozsz benyomást. Úgy
van beékelve az ezer s ezer apró ház, s árucar-
nok tömege közzé, mintha azok tartanak fel, tá-
masztanak meg megviselt falait.

Sötétben tátong előttünk a nagy kapu beme-
nete, mint egy barlang ásitó szája, s nyeli el s
ontja az ezernyi zsongó dongó tömeget, mint egy
felbolygatott zombék hangya — lakóit. A kaputól
egy alagutyszerű félhomályos folyosóba érünk, ez
a bazár kezdete, ez folytatódik vég nélkül, mesz-

szíre benyílik más hasonlóba, keresztveződik uja-
bakkal, s ezek ismét száz mászal. Egy a'agutak-
ból font gordiusi csomó, egy földalatti utvesztő,
melyből kitalálni nehéz, s vezető nélkül meglelni
a 28 kapu közül azt, melyen bejöttünk, majdnem
lehetetlen. Órákig járhatunk, s mindig új meg új
ut nyílik meg előttünk s mindenütt ember, min-
denütt áruhalmoz. Ez ódon mohos kóhalmaz, e
földalatti tekervényes menetek képezik a Kelet
szívét, s ennek lüktetése hat el más világrészek,
más néptörzsök, elhagyott nomád lakók sivatag
házába is. Füstölő gőzök, vitorlás hajók, bár-
kák, csónakok vonulnak be a Bosporus s Arany-
szarv cyprus ligetei között, s karavánok kélnek
utnak arabia, persia, nubia sivatagjain át s a
kaspai tenger mellékéről, hogy hetek, hónapokig
tartó bolyongás, ezernyi veszély, ember fölötti
fáradalmak között megtámadva a sivatag vadai,
harcolva a nomád rabló törzsekkel, elcsigázva a
nap heve, a samum izzó homokja által, áruikkal
terhelt öszvéreik, szamarai s tevéikkel feltünjön
egy nap előttük a minaretek erdeje a szép Kon-
stantinápoly s bevonuljanak a bazár nagy kapuján
s imát mondjanak Skutari vagy Stambul vala-
melyik szentjének sirján, hogy áruikon jó haszon-
nal adhasanak túl.

A bemenetnél mint éhes sakálók várnak a
vezetők, dragomának, e begyakorlott s engedé-
lyezett tolvajbánda, mely ellen nincs védekezés.
Nincs köztük tisztességes egy sem csak kissébb
s nagyobb tolvaj, hiában minden figyelem, éber-
ség, ott csálnak meg s úgy: a hogy s mikor akar-

nak, megcsal a hidon, a koci, a hajó s a kaikok
felfogadásánál, *mosehek* megtekintésénél, ingyen
semmit sem tesz s mindenből sápot vár, s még
töle szép, ha kevéssel megelégszik. Beszélnek
minden nyelven, de mindegyiket rosszul, hogy
hova valók maguk sem tudják, ott ütök fel tanya-
juk hol csalásra legalkalmasabb a tér s élődnek
mint parasiták az idegenek zsebein. Hiuz sze-
mekkel figyel mindegyik a belépőre, s egyszerre
tiz is megrohan egy csoportot. Mussie effendi
excellenza signor s ehhez hasonló megszálltáso-
kat hallani minden oldalról, s addig ismétlik,
addig beszélnek, míg valamelyik megszállítás-
visszhangra nem talál, s akkor — pár perc alatt
tudják kik vagyunk, hol lakunk, mikor érkezünk,
mit akarunk, s mennyi pénzünk van. Belátnak
zsebeink fenekére s jaj annak kint sokat sejtenek.
Vezetnek tetszésük szerint, hiába protestálunk,
hiába ellenkezünk, ha nem egyenes, hát kerülő
uton, de utóvégre is odaterelnek, ahova vezetni
akartak. Minden oldalra intenek, jeleket adnak s
jeleket váltanak, sürgős-forgás támad előttünk,
eltűnnek alakok, hogy csakhamar újra megjelen-
jenek kezükben hirtelen előkapott árudarabbal,
melyet folyton elénk tartanak, mint csalétket oly
távolságban vive előttünk, hogy kénytelenek
legyünk őket oduikba követni s ha egyszer benn
vagyunk, — akkor már könnyen elbánnak velünk.

A folyosók mentén sorban, nyitott üzletek
vannak, hol tulajdonosa áruinak minden fáját
köszemlére teheti s aggatja fel, s e nyitott üzlet
mellett majd mindegyiknek van egy pár négy-

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

natvan éven át. Lónyayék családtagként tekintették, ismerősei tisztelték, a fiatalok félték tőle. Tiszteletet parancsolt már hatalmas alakja, dörgő hangja is, de kivált gazdag multja és a tudományos ismeretekben való jártassága. Gyakran indulatos, kíméletlen volt szavaiban, de szíve mindig nemesen, gyöngéden érzett. Egészen véve a szív, az érzelmek embere volt. Senki sem fordult hozzá hiában segítségért; segített fűn-fán minden érdek nélkül. Szeretett ugyan éles kritikát gyakorolni az emberek fölött, de ítéletét ilyenkor nem a gyűlölet, hanem heves természete sugallta. Arcán hang, szívében gyöngédség: ilyen volt Gráven Lajos.

Emberek közt, kivált az utóbbi időben, keveset forgott, de a hol megfordult, ott kétségkívül még soká fogják emlegetni eredeti egyéniségét. Eredeti volt minden ízében: megjelenésében, szavaiban, modorában. Főszenevélye a könyvgyűjtés volt (a mi szintén igen „eredeti” szenevély a mi hazánkban). Rendkívül értékes könyvtárt hagyott hátra; erre áldozta minden idejét, minden vagyonát. Szakadatlanul olvasott francia, német, lengyel és magyar könyveket, szakadatlanul írt és jegyeztetett. Innen eredt, hogy a tudományok bármelyik szakába vágó kérdéshez hozzá tudott szólni, ha nem alaposan, hát legalább nagyjából. Nem volt ugyan szaktudós, mégis leginkább a történelem és a nyelvtudományok iránt érdeklődött.

Régebbi éveiben érintkezésben volt közéletünk több jelesével. Közéről ismerte Kossuthot; Kazinczy Gábor pedig kebelbarátja volt. Gróf Lónyay Menyhért is azt írja önéletrajzi töredékében, hogy Gráven Lajos igen nagy befolyással volt első olvasmányaira és politikai nézeteire. Elvonultsága mellett is sokan ismerték, de bensőbb, megírt viszonyban csak igen kevés emberrel volt, s talán csak az egyetlen id. Petrovics Elekkel, kit fiaként szeretett.

A családi tűzhely melegét soha nem érezte. Meg is látszott ez gyakran érdes modorán, hangy ruházatán. A rend általán nem volt erős oldala; szobája földjén mindig elszórtan hevertek az új könyvek s a *Pesti Napló* meg a *Czas* legutóbbi számai. Ő maga napokon át ült ablakánál egy óriási karszékben, írás és olvasás között. Így multak napjai, egész a legutóbbi hetekig, míg a betegség végkép meg nem törte. Ez évben már egészen összetörődött testben, lélekben egykép. Abban a roskadozó öregben, akit pár hét előtt láttunk benne, alig ismertünk rá az egykor olyan hatalmas Gráven-ra. A mult napok egyikén végre örökre elköltözött körünkől.

Április hó 30-án aranyoszlopú embert helyeztek a deregnői temetőben örök nyugalomra. Ágyánál nem állt szerető hitves, hogy befogja kezével örökre lecsukódó szemét, sőt még a hant is idegen, mely sírjára borul. A kik egykor jószágát érezték, alkalmasint mihamar elfelejtik; de mi, kik ismertük és szeretjük őt, örizzük meg örökre hiven a Gráven Lajos emlékezetét.

Áldás poraira!

P.

Hírek a nagyvilágból.

A német császári pár Darmstadtból hazautaztában, jelenleg a wiesbadeni fürdőt használó királynénkat meglátogatta.

Stanley, Afrika-utazó, mult hó 26-án érkezett Londonba, hol az ország legelső embereiből alakult küldöttség nagy lelkesedéssel fogadta.

Emin basa, a ki afrikai szorult helyzetéből

szög méter nagysága, felülről világított raktárhelyisége.

Valóban meglepő látvány egy folyosón végig tekinteni, a száz meg száz bolt mindegyikében száz meg száz tarka-barka árucikk van kifüggesztve, melyek mint ünnepélyes alkalmakkor a házak zászló díszítései himbálóznak a léghen, mig alattuk a turbánosok s fezek sok színű tömege hullámszik.

Elénk szalad egy typicus alaku armeniai arannyal himzett takaróval csalogat be, belépünk, — a legnagyobb gyorsasággal szedi elő arucikkait. E talpalatnyi kis helyiség rekeszeiből, mint varázsütésre kerülnek ki a szebbnél-szebb kelmék; egymásután nyílnak fel fiókok, melyek mindegyikének tartalma kincseket ér. Elénk tesz himzett asztal-takarókat, kéket mint a nefelejts, majd aranycsillagokkal behintettet, minő az azurkék olasz ég, halványrózsaszint, minő az ártatlanság pirja, sötétvöröset, sárgát, mind ez arany, ezüsttel kihimezve, szeszélyes cirádák, virágok levelekkel befedve oly művészi tökélyvel, mintha az esti napsugár hagyta volna a virágszirmokon ragyogó színeit s egy tündér ujjai erősítették volna rá az atlasz szálakra. Aztán ha ez nem tetszik, előkeres ruhaszöveteket a hófehértől a legtarakábbig, a nehéz selyem brokáttól a pehelyszerű könnyűig, melynek szálaát már csak nagyító üvegen lehet látni, arannyal himzett zsebkezőket, s hozzá oly illatszert, melynek egy cseppjére Kazanlik rózsálgatának egy egész kosár rózsaszirma lett felhasználva. Nem tetszik az új, elő-

csak nem régen szabadult ki Stanley segítségével, s tudvalevőleg Németország szolgálatába állott — ismételve utra kelt Zanzibárból és egy nagyobb csapat élén Afrika belsejébe, a Tanganyika-tó vidékére, hatol.

Hírek az országból.

Őfelsége osztrák-estei Ferenc Ferdinánd főherceget ő csász. és kir. fenségt, 102. gyalogezredbeli alezredest, a 9. huszárezred ezredesévé nevezte ki. Eszerint őfelsége, a reménybeli trónörökös, katonai szolgálatát Magyarország területén fogja teljesíteni.

Fejérváry Géza báró, kir. honvédelmi miniszter, tábornagyi rangra emeltetett.

Csepei Zoltán Elek ezredes a m. kir. honvédelovasság felügyelőjévé nevezetett ki.

Színház.

Ez a hét a siker hete volt. A nagyközönség érdeklődését, mely már-már a nadírig aláhangyalt, *Réthy Laura*, mint kedves vendég a budapesti népszínházról, felszöktette a zenithig. Es nem is engedte vissza a közöny sülyesztőjébe. A társulat, melyet maga iránt legbensőbb hálával lekötelezett, tudom elrebegette előtte a cézári szavakat: „*morituri te salutant!*” Valóban nagy várak, s mikor eljött úgy is fogadták, mint a Messiást — hozsánakkal. A közvélemény nevében mi is teljes készséggel csatlakozunk az éljenzökhöz.

A hét története ez:

Szombaton, ápr. 26., *Üdvöske*. A nagy operett kis közönség élvezte. *K. Demjén Mari* urnó minden igyekezete és hivatottsága dacára sem birt lenni a társulat *Üdvöske*-je: az a jóságos démon, kinek minden nyomában szerencse, siker, áldás, egyszóval pénz fakad. Az előadás egyike volt a leg-sikerültebbeknek. *K. Demjén Mari* (Betina) szépen énekelt, kedvvel is, élethűen is játszott. E mérték alá esnek *Sziklay K.* (Lorán fejedelem), *E. Kovács Ilka* (Fiametta), *Perényi* (Fritellini), *Lomniczy* (Rokkó) *Kiss P.* (Pippó). A kar is dicséretesen működött; *Morwayné* és *Havassy A.* belépése óta erőben, meg biztosságban sokat nyert.

Vasárnap, ápr. 27-én, *Kondorosi szép csap-lárné*, népszínmű, írta: Deréki Antal. Végre egy meglehetősen jól felt ház! Nem tudom a bucsúzó vendég szeretetreméltóságának, vagy a darab jó hírének tudandó-e be ez az örömdetes érdeklődés? Annyi bizonyos, hogy mindakettő megérdemelte. Az író: nomen et omen! Derék munkát végzett népszínműve megírásával. Amellett, hogy a népiéletet közvetlenül közelből ösmeri, érdeme a szép forma és az ebbe öntött tartalom, melynek sava-borsa, a szomorú és vig elem is szerencsés kézzel van megadva. A főalakot, Trézsi asszonyt, kinek „aranyos a kedve, gyémántos a szíve,” *K. Demjén Mari* urnó, játékban és énekben excellálva szemelyesítette. Mellette kitüntek *Morway* (Barsony István, kondorosi csárdás), az őrvöngésig féltékeny férjek mintaképe, *Vessényi* (Bükkös Ádám) a családtaggá vált, jölelki öreg cseléd típusa. *Kiss Pista* (Csergő Laci) nyalka számadó juhász volt; egész szívéből, teljes melegséggel játszott, de népdalai ma is vacilláltak. *Sziklay Kornél* (Kopasz Marci) a félkegyelmű, fűlig szerelmes kisbérest eredeti fel-fogással, kacagtató hatással adta; de improvizálási izetlenek voltak. *Lénárdné* (Rebus), *K. Breznay A.*

keres régiségeket, szövés és himzésük oly művészi, hogy jelenleg már nem is készíthetik, évek kellettek egy-egy kisdarab összeállításához.

Nem látszik lehangolva, ha még ez sem lekesit, leültet egy gyöngyházzal kirakott tabourette-re, megkínál fekete kávéval s odához serviceket, filigram ezüstmű, rubin, smaragd, türkois s ametistekkel kirakva, csibukokat, melyek szára egy egész ékszergyűjtemény. S ha végre találunk valamit s megkérdezzük árát, akkor először egy hosszú, heves párbeszédet kell végighallgatnunk, mely majdnem a hajbakapással végződik, melynek vége dragománunkkal a sápra nézve a megegyezés. Ha armeniai, görög vagy zsidó, úgy az árnak egy negyedét ígérjük, ha török vagy persa, akkor lehetünk gavallérok s egy harmadát, a válasz természetesen mindig ugyanaz, Effendi tréfál, nem beszél komolyan, nem hiszem, hogy koldussá akarna tenni, magam veszek szívesen háromszor annyi áron, s eközben dühösen hajigálja helyükre vissza a tárgyakat. majd előkap egyszerre néhány darabot s a kiválasztotthoz teszi, s háromnak mondja összegét, hiába mondjuk, hogy nekünk csak az az egy darab kell. Ha tartjuk magunkat, enged még valamit, de az ajtóig kibocsát, ha el-megyünk, utánunk küldi emberét. hogy feleáron ideadja, s ha látja, hogy ez sem használ s kisik-lunk körmei közül, hozza utánunk bepakolva a még negyedrészt árral is jól megfizetett, testvér, rokon vagy kitudja kinek szánt emléket, kedves meglepetést, melyre egy órahosszat alkudtunk s nem kevesebb fejtörésbe került a bepakolás nehéz-

(Borus Julcsa), *Havassy Aranka* (Panna), mint mindig, ma is tetszettek. *Nagy Gy.* (Olcóó Mózes) házaló zsidaja bevált. *E. Kovács Ilka* (Böske) szerepének dalos részeivel adós maradt, a többi jól letudta. *Balla* öltözéke hanyag volt. *Kopasz Marci* meg ő nyakravaló nélkül állottak ki, amiért, gondolom a rendezőtől, megrovást érdemelnek. A közönség pompásul mulatott és sokat tapsolt.

Hétfőn, ápr. 28-án, *Nebántsvirág*, — ebben az évadban másodsor — most *Réthy Laura* kisasszonynak, a budapesti népszínház tagjának első vendégjátékául. A *Laurák*, mióta egyik alakjuk *Petracha* lantját halhatalan rimekre hangolta, a varázserővel megáldott nevek birtokosai közé tartoznak. Ebből a varázserőből részt örökölt a mi „kedves” Lauránk is. Közülünk sokakat, ha nem is ejtett költői hangulatba (ami nem az ő hibája,) de okvetetlenül *költőkké* avatott. (Bizonyosságul a jól megtelt direktori kasszára hivatkozom). A színházi est egyike volt a legélvezetesebbeknek; mert eltekintve attól, hogy a kisasszony kissé halkan beszélt s bágyadtan is játszott: *Denise de Flavi-nyinek* énekrészeit teljes sikerrel juttatta érvényre. Amily keresetlen, természetes egyszerűség jellemzi játékát, époly finom, előkelő izés inspirálja a dallamos áriák kecses, pajzán ritmuszainak interpretálásában. Kellemesen csendülő hangja nemcsak a fülnek hizeleg, nemcsak a szív hurjait hozza rezgésbe, hanem még az értelemnek is szolgál. Az ő énekbéli magas műveltségében egyik dicséretreméltó jellemvonás, hogy a darab librettója, szinte a kommakig menő precizitással, élvezhetővé válik. Ilyen és hasonló egyéni értékével már az első fellépésnél abszolút tetszést vívott ki és a tisztelet jeléül szép virágcsokrot kapott. Énekszámait zajosan tapsolták és sorra ujjaztatták. A többi szereplők egytől-egyik a régiék s mindnyájan jók voltak. *E. Kovács Ilka* is, mint Corina, sokkal jobban festett most, mint az ápr. 6-iki előadás alkalmával; játéka is élénkebb s határozottan szingazdagabb volt, mint akkor. *Sziklay K.* (Coelestin) megérdemli, hogy ismételve dicsérelve emlékezzünk meg róla, főleg azért, mert szemforgatásai most nem voltak izetlenek.

Kedden, ápr. 29-én, *Az ingyenélők*, Vidor Pálnak jól ismert népszínműve, igen szépszámu közönség előtt. *Réthy Laura* kisasszony Kiss Sári szerepében is meghódította nézőségét. A bokor-ugró szoknyában legénybolondító alak volt. Tet-szetős külsejével, élénk, temperamentumos játéka-val kiérdemelte a szerepével járó „kedves — aranyos” epitetónokat. Tiszta, hamisítatlan eredetiséggel eladott, igazán szívből fakadt népdalait frenetikus taps jutalmazta. — Mellette *Kiss Pista* (Jani) érdemelt s kapott is legtöbb tapsot. Az már igaz, hogy ma kiválóan jó kedvvel játszott, pompás animóval énekelt. Kitiönt *Sziklay K.* is. Az ex-korcsmáros, Bross János, ábrázolásában jóízű humora kacagtató volt. Dicsérelve kell szólnunk a „Csengő-érc-dalkör” érdemes tagjairól (Perényi, Lomniczy, Balla, Kunossy) is, kik mindannyian sok tapsot kaptak viszonzásul kacagtató produkcióikért. *Nagy Gy.* (Balogh Pista) játéka gyenge — *Halmay* (Weiner Vilmos), mint a „kisstihand”-os giegerlik típusa szintelen volt. *K. Breznay Anna* (Eszter) ma is a kedves jelenségek közé tartozott. Játéka diskrét, orgánuma nagyon kellemes. *Morway* (Bódi Ferenc) bár szerepe méltóságán aól állott, nemes egyszerűséggel s hatásosan játszott. *Havassy Arankát* (Borossné) az ő komikai jórahalósága ma is ajánlotta. A kisebb szereplők egytől-egyig kitétek magukért.

Folytatás a mellékleten.

ségein tulesés, hát még aztán a vám, azok a kegyetlen, mindenre kíváncsi fináncok. Végre átadjuk, lesve a kellemes meglepetés mosolyát, s ha harmadnap visítelünk, — már csak romjait látjuk az apróságok szakértő kezei között, kik kiváló makacsággal ragaszkodtak épen ajándékunk alapos megismeréséhez s keménységű fokozatának megállapításához.

A török az méltóságosan ül kereskedése előtt egy leterített szőnyegen, s soha nem fogja a vevőt, ha be megy, helylyel kínálja meg, lassan nyugodtan szedi áruát s figyeli a hatást. Ha harmadrész árát ígérünk, nyelvével egyet csettent s fejét a mi igenlő mozdulatunkhoz hasonlóan moztatja s nyugodtan mondja néhányszor *jok-jok*. A mi annyit jelent nem, de a vége többnyire az, hogy ide adja.

Ha egy kereskedést elhagyunk, az ajtóba már a türelmetlenek egész serege vár, mindegyik tud számunkra valamit, s pedig sokkal olcsóbban, mint az a csalo, kinek boltját elhagytuk s ki maga is tölük szokta venni. Különbön ne is vegyünk tölük, elég ha megnézzük kereskedésüket, azt is csak azért, hogy ösmerőseink, barátjainknak tudjuk ajánlani, s így kisérnek minket messzire, mig véletlenül egy ujjban érkező áldozat meg nem ment körmeik közül.

(Vége köv.).

H. B.

Szerdán. ápr. 30-án *A Böregér*. Strausz vig operettje. Ami a vigságot illeti, annyiból vig, hogy a színpadon sokat nevetnek, de a nevető kedv a nézősre át bizony nem igen ragad. Zeneje zajosnak eléggé zajos, mondhatni lármás. A hangok törpéi és óriásai helyenként szinte fulsíktető zajt csapnak, csilingelnek, kolompolnak s ami a hallgató fülét illeti, attól inkább el, mint hozzá szaladnak. Ugynevezett fülbemászó áriája alig akad egy is a duettek, tercettek, kvartettek satöbbi tetek hang-áradatában. Ennek a mai Böregérnek mégis volt egy megragadóan, egy elandalítóan szép részlete, hanem az nem Strauszt, hanem Réthy Laurát dicséri. Értjük azt a csinos népdal quodlibetet, melyet Orlovszky hg. szalonjában Rozalinda énekel. Mint-na előre megérezték volna, hogy enél a jelenetnél lesz melege a tenyereinknek: ennek a számára tartogattuk a tapsokat, ennek az éljenseihez köszö-rültük a torkunkat. Volt is dolga a tenyérnek, torkoknak. Mikor Rozalinda előillt a cigány zene-ki-séret megjelent visszafojtott lélegzettel figyelt mindenki. *A Magasan repül a daru... Róssa, róssa, korán nyíló piros róssa... Csillag is van elég népdalok valóságos tapsvihart támasztottak. Száz, meg száz torokból dörgött: a hogy volt! Hát ugy volt hogy következték: a Rám se nézett, mikor én öt megláttam... Csak egy szép lány van a világon... Barna kis lány csitt, csitt... ujra dörög éljen! ujra felhangzott minden padsorból, minden talpalatnyi helyről a lázasan kiáltó: hogy volt! mire a Nin-csen anyni tenger csillag az égen... Páros élet a legszebb a világon... Sárga répa, sárga répa, zöld a levele... következett. A lábak doboltak, a tenyerek tapsoltak, a torkok reszettek. Ilyen lelkesedést nem hallott ez a muzsák temploma, amióta a Blaha-trillák benne elhangzottak. Közön-ségünknek ez a lázas lelkesedése salomoni itélet is volt. Az operett-primadonna kezéből a népszínmű énekesnő kezébe nyujtotta az elsőbbség pálmáját. Helyesen tett. Midezeknek a rezüméja pedig az: hogy a mai est alkalmából Réthy Laura kisasszony a nagy közönség előtt, mely méltóan ünnepelte, felejtethetlen lesz. A szereplők közül Sziklay K. (Frank fogházigazgató) kitűnt, a többiek jelesked-tek, vagy legalább is jók voltak. Predics László karnagy, ki Halmay igazgatónak pár napi vendége volt, s kit a mai előadásra felkért, kitűnően diri-gált. Felemlítésre méltó még hogy a ház zsufolásig megtelt; a páholyok, mind a huszonöt, annyira tömve voltak, hogy nem egyet közülök a lerogyás-tól lehetett féltetni!*

Csütörtökön, máj. 1-én, *Nóra*, Ybsen Hen-rik nagy hirre emelkedett társadalmi színműve. A hideg észak hazájában született darab nem nagy-számu hallgatóságát hidegen hagyta. Erősen real-iztikus iránya, melyben a szív nemesebb gerje-delmeinek nincs semmi jussa, a szépnek, magasz-tonak semmi nyoma: egy kietlen sivár tésre vez-et, hol szívünk, kedélyünk nyugalmat nem talál. Divatos bölcsészeti tanok szerint az egy és ugyan-azon bűnösségre (teszem fel a névhamisításra nézve, mint itt is történik) nemcsak az intenció (a jó, vagy rossz szándék) veendő számba a köz-moral és a tételes büntető törvények által, hanem ami mindezeknél főbb és döntő momentum: a természeti törvények rendje, melyszerint a bűnös hajlandóság, mint erkölcsi baj, éppen egy átörö-kölhető családi nyavalya, mint pl. a tébolyra való inklináció. Az, aki tudatával bir annak, hogy egy-egy ilyen bajnak vérszerinti örököse, önmagának lesz bírója, mikor önmaga fölött kimondja a pe-reát-ot s a fizikai, vagy az erkölcsi halál karjaiba önként, minden persváziók ellenére rohan. Ez alatt a természeti kényszer alatt áll *Nóra* is, mi-kor kitepi magát minden kötelékből, ami egy em-berre és egy anyára kedves, vonzó, marasztaló lehet s világgá megyen — Környezete, kora nem érti meg. Elhatározása férjének is szegét üt fejébe s nem tud okosabbat tenni, mint csodálkodik! Az utána következő emberöltő, meglehet, elhatározását természetesen fogja majd találni. A cimszerep *K. Bresnay Anna* kezében volt, s mindvégig büsz-kelelkű urnője tudott lenni fárasztó, hatalmas, nagy szerepének. A lelki küzdelem átmeneteinél is finom, jellemző volt játéka. Szivesen konstatál-juk, hogy meggyőző erővel tudta az általa szemé-lyesített csodálatos jellem számára meghódítani a figyelmes néző szimpatiaját. A tarantella jelle-nét, mikor a környezet kedvéért eszeveszettezen táncol, kedélyében pedig viharzik a fájdalom, mélyen megható volt. *Vesselényi* talán nagyon is sötét vonásokkal mutatta be Rank orvost. *Morvay* (Helmert Róbert) a nemesszívű férj jellemét élet-hűen domborította ki. *Halmay* (Günther), *E. Kö-vács Ilka* (Ludenné) az előadás keretéke jól be-illtek. A fordítás sok helyen magyartalan; pl. a III. felv. 1-ső jelenetében Lindenné így beszél: Még sem jön, — pedig már legtöbb ideje.

Pénteken, május 2-án, Szigligeti hirhedt népszínműve: *a szökött katoná* került színre. Nép-előadás, felére leszállított helyárrakkal és mégis ugyszólván üres páholy és széksorok előtt; pedig az előadás kerekdedde tételén *E. Kovács Ilka* (Julcsa), *Lénárdné Morvay*-val (Monti gf. és neje), *Vesselényi* mint Völgyi ezredes, ép ugy buzgól-

kodtak, mintha teltház tapsai jutalmazták vo'na ügyes játékukat. *Perényi* számára a cimszerepben, elismeréssel ezuttal sem adózhathatnak. *Sziklaynak* a kovácsinas, »pesti arszlán tigrise,« meg az első lump szerepében bő tere nyílt a komédiázásra, no de meg is kapta jutalmát: a gyereksereg-től lepett állóhely és karzat ujongott és tapsolt egész a falrengetésig.

Tegnap: *Réthy* Laurával, Hoffmann meséi 3-ik, Czigánybáró operettek 1-ső felvonása és Bál-után, vig magánjelenet került színre.

Ma *Sziklay Kornél* jutalomjátékául adatik: *Színházi képtelenség*, bohózat 4 előadásban.

Szintársulatunk még csak két előadást tart. Az egyik hétfőn, május 5-én, Halmay Imre jutu-lomjátékául színrekerül: *As örök törvény*. Csiky Gergely legujabb nagyhatású társadalmi színműve. A másik kedden, május 6-án, a megyei közigazg. bizottsági gyűlés alkalmából megjelenő vidéki ven-dégek tiszteletére, a társulat bucsu-előadásául: *Felhő Klári*. Rátkay népszínműve.

Különlélek.

(Személyi hírek.) *Benedek János* és *Göllner Lajos*, a vármegyei kir. pénzügyigazgatósághoz tartozó fogalmazók, pénzügyi titkárokká neve-zettek ki. — *Hönsch Dezső* kir. mérnök, az épít-kezési hivatal főnöke, kir. főmérnökké nevezetett ki. — A m. kir. pénzügyminister *Vályi László*t, föld-inket, ministeri fogalmazóvá nevezte ki. Gratulálunk! (Előléptetés.) *Hegedüs Viktor* százados, a S. a. Ujhelyben állomásozó 14-ik cs. és kir. huszár-ezred osztályparancsnoka, f. hó 1-jével őrnaggyá léptetett elő.

(Főúri esküvő.) *Sennyey Béla* br. vármegyei b. tag, nagybirtokos, mult hó 30-án d. e. 11 óraker vezette oltázhoz *Nádasy Julia* gróf kisasszonyt, *Nádasy Ferenc* gróf Komárom vármegye örökös főispánjának leányát, Budapestben az egyetemi tem-ploban. Esküvő után a fiatal pár a férj birtokára Bélybe utazott.

(Az ujhelyi piac ügye.) Lapunk mult szá-mában aként írtuk meg a piac sorsát, hogy nem-csak a napi piac, hanem a hetivásár helye is mindenestől a napipiac-térre lesz helyezve. A piacrendező bizottság határozásából folyólag ez, egyszersmint egy próbahelyen részben végre is hajtatott, azaz tulajdonképen végrehajtott, mert a hetivásárra özőnlő falusi nép látván a kofáktól üres Széchenyi-tér, önként mentek át az új napi piac-térre. Persze hogy szokatlan volt a heti-vásárnapokon talán már évszázadok óta nyugsgő embertömeeggel lepett tért őrösen látni; szinte azt hittük, valami rendkívüli ünnep okozza ezt; de nemcsak ennyiben maradt ám a dolog. A Szé-chenyi-téri kereskedők, házi urak protestálnak, apellálnak, mert szerintök a közforgalom elvonása erről a helyről, anyagi kárukra van. Hát hiszen ilyen kérdések megoldásával lehetetlen ugy eljárni, azt ugy végrehajtani, hogy kinek-kinek saját ér-deke és szájaize szerint elég tétessék. Fait ac-compli, hogy hetivásáros sátrasok, állandó por-tékát földön és másként árulók az új piac helyére tereltettek. Hogy azonban a kecske is jól lakjék, a káposzta is megmaradjon: a piacrendező bizot-ság határozásához, illetőleg javaslatához képest az élelmi szereket áruló vidékiek piactérre ezentulra is a Széchenyi-térnek a vármegye kútjától follelé menő része lesz. Egyuttal örömmel jelenthetjük, hogy a Széchenyi-tér, templom és kút közti rész-nek sétatérre alakítása iránt az első lépés meg-történt: megkezdik a kőburkolat fölszedését.

(Püspök-választás.) A tiszai ág. hitv. ev. egy-házkerületben beadott 162 szavazatból 93 *Zelenka Pál*, miskolczi lelkész, hegyaljai esperes mellett nyilatkozott; így megválasztatása egészen bizonyos.

(Május elsején) a legragyogóbb tavaszi nap-on, a világra szóló munkás-tüntetések nagy nap-ján, az ujhelyi m. é. k. vasuti gyártelep főmühe-lyének munkásai és alkalmazottai, felügyelőjük: *Fehérváry István* és a hivatalnoki kar részvételével, a közel borsii erdőben majálist rendeztek. A szá-zados tölgyek lombosáitai árnyékában, a Bodrog folyó partján az esteli órákig mulatoztak szében, vigan, mig csendesen hazatértek. Ez alkalomból *Fehérváry* szép hazafias hangu és a munkás kér-dést is érintő szép beszédet intézett a jelenvol-takhoz. Ha ez is demonstrálni akarta a munkás mozgalmat ugy Ujhelyben az ennyiben nyilván-ult, no meg aztán e „Zemplén“ könyvnyomda müintézet személyzete is pihenéssel szentelte meg a szép nap délutánját.

(Városi ügyek.) A folyó évi ápril hó 26-an tartott képviselő-testületi közgyűlés tárgyai követ-kezők voltak: a *Kondás-ház* eladása és a *Csoltkó-féle* belsőség megvételére vonatkozó szerződések elfogadása teljesíthető nem volt, miután a képv. test. tagjai kellszámban nem jelentek meg, s ekként a törvény 110. §-a értelmében a 15 napos közgyű-lés megtartására határidőül május 17-ik napjának délutáni 3 órája tűzetett ki. A harmadik honvéd-kerületi parancsnokságnak átíratva következten, a

laktanya raktárhelyiségeiben szükségelt földél javi-tásokra vonatkozó terv és költségvetés elkészítésére a város mérnöke utasított. — Ugyancsak ezen parancsnokság a honvédség céllövőtérül a »veréb-gödör« nevű dűlőben kiszemelt terület megszerzése, átengedése, illetve bérbevétele, nemkülönb az eddig használt lövőtér után járó kártalanítás sza-bályozása iránt megkötendő szerződés tervezetét némi módosítással megküldvén, elfogadtattott és annak aláírásával az előljáróság megbízott. — Pa-taky Miklós jegyzőnek a budapesti ut külsőgeinek fedezésére 50 ft előleg utalványoztatott. — Csoltkó József és Fendrich Miksa tanácsosok az erdei őifa leltározására vonatkozó jelentést bemutattván, to-vábbi használat végett a számvevő-bizottságnak ki-adattott. — Ember Ernő Mihály a város függő adósságainak konvertálására vonatkozó előterjesz-tése felebbezsnek vétetvén, felülvizsgálat végett a vármegye törvényhatósági bizottságához felter-jesztetni határozott. — A temető-alaphoz tar-tozó földterületből a vasut által kisajátított terület kártalanítási összege 88 ftban megállapítatván, a telekkönyvi hatóságnak e tárgyban kelt végzése tudomásul vétetett. — A régi és új bereczkii hid között fekvő földterület eladatni határozatván, annak árverés útján leendő eladására a gazdasági bizottság küldetett ki. — Krafcsik Ferenc közési pótdadó törlesbe hozatala iránti kérelmével elutasít-attott. Pákh János, volt h. rendőrbiztos abbeli ké-relmének, hogy a rendőrbiztosi fizetésből részére 100 ft kiutaltassék, hely nem adatott. — Szent-györgyi Dezső, Behyna Miklós, özv. Palásthy Já-nosné és Fischer Emánuel kérvényei következtében megengedtetett, hogy a szőlőomkai partszakadás-ban új pincéket ásattassanak. — Braun Czecziliával a lovasság egyik szakaszkonhajának elhelyezésére egy szobának kibérlése iránt megkötött bérszer-ződés jóváhagyott. — A városi orvosnak f. é. március haváról beadott közegészségügyi jelentése tudomásul vétetett. — Tolcsvai illetőségű Grosz-mann Lipót szatócs letelepedési engedély kiadása iránt folyamodván, azon körülménynek beigazolá-sára, hogy a község terhelhetése nélkül magát fen-tartani képes, utasított. — Végül a szervezeti szabályrendelet 109. §-ának rendelkezése értelmében határozatba ment, hogy folyó évi május 1-től a sertések a közbúvághidon vágassanak. △

(Himen hir.) *Traply Béla* ungvármegyei bir-tokos m. hó 29-én esküdtött örök hűséget az ujhelyi r. k. plebánia templomban *Stepán Margit* kisas-szonynak.

(Halálozás.) *Velssz Lajos*, Ujhely városának egyik tekintélyes és vagyonos polgára, vm. virilis biz-tag, a mult hó 29-én alig pár napi szenvedés után 59. éves korában meghalt. Temetése f. hó 1-én ment végbe nagy részvét közt.

(Jótevény adomány) *Palásthy Pál* esztergomi kanonok, fölszentelt püspök, a magyar izségi g. k. iskola építési céljára 550 ftot adományozott.

(Hibaigazítás.) Mult számunk vezércikkében, az első kolumnában »Németország egy része« helyett: *Németország egysége* olvasandó.

(Névmagyarosítás.) A belügyminister Gruber Gyula és fiai ujhelyi lakosok vezetéknevének »Gáll«-ra kért átváltoztatását megengedte.

(A törvényszékről.) *Takarékos tolvaj*. Preisz Dávid kereskedősegéd, mint gazdag ember végezte volna életét, ha ki nem tudódik, mi módon jutott körülbelül 1200 ft pénzéhez. Preisz Dávid ugyanis Hercz Armin ujhelyi vaskereskedésében volt alkalmazva tovább mint két évig s annyira szórakozott (?) volt, hogy a vevőktől átvett kisebb összegeket elfeledte a főnöknek átadni, hanem összegyűjtötte és a s. a. ujhelyi pénztintézetekben helyezte el a sok réz és ezüst pénzt. Feltűnt ez a pénztintéze-teknel is, de leginkább feltűnt Hercz Armin előtt, a ki sokszor nem tudta mire vélni, miért oly ke-vés a napi bevétel? Végre is gyanakodni kezdett s csakhamar rájött segédjének szórakozottságára s a magát ártatlannak valló Preisz Dávidot fel-jelentette. Preisz Dávid bűnyűgyét két napon, ápri-lis 30-án és május 1-én, tárgyalta a kir. törvényszék a Kulin Ödön kir. törvényszéki bíró elnöklete alatt működő tanácsában. A vádlott, dacára az ellene felmerült bizonyítékoknak, megmaradt ta-gadója mellett, hivatkozván az istenre, a ki tanujára az ő ártatlanságának. De hiába, a kir. törvényszék a földi tanuk vallomását vette figyelembe s Preisz Dávidot lopás büntette miatt három évi börtönre ítélte. Az általa nagy gonddal összegyűjtött pénz-nek legnagyobb részét pedig a megkárosított kereskedőnek rendelte kiadatni.

(Rendőri hírek.) A Rákóczi utcai 759. sz. Nagy Lujza-féle lakóház f. hó 1-én esti tíz óra tájban komoly veszedelemben forgott. Az udvar hátsó részén rozzant fából épült kamarák közt főlhalmozott szemét, ki nem deríthetett okok miatt, meggyuladt és már jókora lángot csapott mire összeverték és beoltatták. — Ez előtt az eset előtt pár perccel történt, hogy a Szentgyörgyi Vilmos boltja kirakatának nagy üveg tábláját koks darabbal betörték. A tettes elsikamlott, mert abban a pillanatban fújták a tüzi riadót, mely a közfigyelmet egyszeribe oda terelte. — Sörre szomjazott Németi és Schiller sátoraja-

ujhelyi lakatosok Körtvélyesi Erzi nevű inasa s a műhely udvarán Bettelheim Márton által bérelt pincét föltörve, abból egy hordócskával kigurított, jót is ivott belőle, mert másnap véletlenül egy ferslőgába dugva félig ürítve lették meg a kifurt hordócskát. A vásott siheder a bíróságnak átadatott. — Roserbluth Juda ujhelyi korcsmáros régóta panaszkolta, hogy kamarájából a fát dézsmálgatják, de a tettes nyomára nem jöttek. A m. hó 30-án éjjel végtére tetten érték Szántó Antalt, Szmoliga Mihály susztermester inasát mikor a kamarából lopott fával ellilani akart. Letartóztatták és a rendőrség előtt be is vallotta szépségesen, hogy ő volt a fatolvaj, hanem gazdája unszolására lopott.

(A mező-zombori g. k. egyház) tanácsának kérvénye következtén a belügyministerium megengedte, hogy az ottani iskola felépítésére, a munkácsi egyházmegye területén könyöradományok gyűjtessenek.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XIII. Hudra János k. r. tanártól.

A folyó (1802) évben az igazgatóság a ház és gimnázium alapítványi pénzügyeit is rendbe hozta. Különösen nagy hátrányára volt a háznak, hogy a Tokajban elhelyezett némely tőke kamataihoz a távolság miatt nagy ügygyel-bajjal jutott; gyötörte a bizonytalanság is, miután egyik-másik tőkének kétes jövője nem sok reményt nyújtott a teljes megnyugvásra. Jónak látta tehát a házfőnök a tokaji tőkéket felmondani, hogy ezeket a helybeli sóhivatalnál helyezze el, mely eljárás míg egyrésztől biztosítja a tőkét, másrésztől megkönnyíti és egyszerűsíti a kezelést. Ugyan ekkor Kis Márton tanár gyűjtött filléreiből 500 főt ad miscalapítványokra, mely összeget pár év múlva Debreczenből még 200 fttal toldja meg.

Valamint a fundacionális tőkének, ép úgy az alapítványul szolgáló ingatlanoknak a távolból való kezelése is ezer nehézségekbe ütközött. Ez a meggyőződés vezette Sivulskyt és a rendkormányt már akkor, midőn évekkkel ezelőtt a tokaji szőlőknek valamely alkalmas ujhelyi szőlőért való becseselését sürgette a kormány. Midőn a ház 1796-ban a debreczenieknek Tokajban és Tokaj vidékén fekvő öt szőlőjét megvette, nyomban eladott belőlük háromt, a fennmaradt kettőt, a tarcsali és kislaludi hegyen levőket, minden szükségességgel ellátva mintaszerűleg műveltette; ezen felül a tarcsali költséges borhással ellátta. De már 1803-ban az említett akadályok miatt a rendfőnökség helyeslésével mindkettőt kénytelen volt eladni. A tarcsali Sz. Kereszt nevezetűt megveszi Ottóger József soproni polgár 5000 fton; a kislaludi Nagy Vár nevezetű pedig 1800 rht lefizetése után Boronkay Gáspár birtokába kerül.

Ha messze vidéken testvérünknek, rokonunknak vagy barátunknak jól folynak napjai, vagy legalább rendezett anyagi viszonyok között a sors esélyei ellen biztosítva van, vagy mérsékelt anyagi viszonyok között a józan takarékoság elvei általuk kellőképp méltányoltatnak: akkor különösen a mai zónás világban, szívesen rászánjuk magunkat egy kis utra, hogy teljesen megismerkedjünk családi életük viszonyaival és körülményeivel.

Hasonló örömmel jelezte a rendkormányzó, hogy 1804-ik év tavaszán hivatalos látogatását teendő a s.-a. ujhelyi társháznál, mely a közbejött akadályok miatt csak az 1805-ik évben következett ugyan be, de Sivulsky mégis szükségesnek tartotta a ház anyagi, mint szellemi életének tiszta képét élénk világításba helyezni; szóval a „status domus”-t a kitűzött időre elkészíteni. Nem lesz talán fölösleges, ha röviden jelzem, mennyit fordítottak a restauráció kezdetétől fogva különböző kasszákból házunkra és intézetünkre 1805-ig. Sivulsky három cím alatt közli a kiadásokat: 1-ör) A király által az állam pénztárából különféle részletekben utalványozott összegek. 2-ör) A házfőnök családi örökségéből adományozott rész. 3-ör) A házi pénztárból kifizetett pénzek.

1-ör. a) Habár az államkormány az 1793. április 3-án felterjesztett 5950 ftnyi költségvetést 3051 ft. erejéig alább szállította; de időközben 1805-ig több jelentékeny adománnyal mégis 5615 ft 20 krt áldozott az intézet szükségleteire. Ezen összegből javították a házat fővonalában kívülről és belülről, emelték a dűlő falak megakadályozására a keleti részen a hatalmas támaszlopokat; ebből hozták helyre az öt iskolai termet. Ezen összegből hoztak rendbe hat szobát a tanárok számára, ebből került ki részben az iskolákhoz vezető új lépcsőzet. Ezen összeget Sivulsky a magáéból 158 fttal oldotta meg.

b) A templom külsejének kicsinosítására, a tető és a torony jó karba hozására kapott 752 ft 4 krt, mely összeget Sivulsky-nak a templom pénztárából 63 ft 45 krral kellett megtoldania. Ezen kívül a paulinusoktól hátrahagyott s az állam által átengedett egyházi szent edények s különféle szent eszközök: becse 568 ft értéknek felelt meg. Az összes állami szubszidium tehát megkö-

zelíti a 7000 fton. 2-ör) Sivulsky a sajátjából a legkülönfélébb szükségletekre többet áldozott 4000 ftnál. 3-ör) A házi pénztárból összesen 1184 fton.

Ezek szerint a folyó kiadásokon kívül a ház és intézetre tizennégy év lefolyása alatt többet költött 12000 ftnál. Mindezek ékesen szóló bizonyítékok, melyek örök időkre hirdetni fogják: mit tehet egy szerény egyszerű szűz, ha tetteinek rúgóját a kötelesség tudata, a tiszta becsületesség és önzetlenség nemes erényei vezérik.

1804. július havában tartott főigazgatói látogatás alkalmával Salhauser Móric br. főigazgató a többek közt felelősi, hogy az egri püspökség érseki méltóságra emeltetett; de területéből a kassai és szatmári új püspökségek kihalítottak. Ily körülmények között városunk és intézetünk egyház igazgatási tekintetben a kassai püspökség alá került. A szemes Sivulsky a volt egri püspökség vikarius-generalisától, Fischer István br.-tól elbúcsuzandó Egerbe megy s alkalmmal arra kéri őt: szíveskednék egy bizonyítványt kiállítani az ujhelyi piaristákról, hogy az újonnan kinevezett kassai püspök, Szabó András, felőlünk kellőképpen tájékozassa magát.

A püspöki helytartó (ki már maga is ekkor kinevezett szatmári püspök volt) a kérelmező kívánságának a legnagyobb készséggel és örömmel tón eleget, kiállítván egy hosszú okmányt, melyből csak a következő passzusokat idézem.

— Nos igitur justo huic eorundem petito delaturi, prompte litteras has nostras testimoniales elargimur attestaturque, nullam unquam adversus praeaudatum Ujhelyiense P. P. Piar. Schol. Collegium sive ad nos, sive ad immediatum Praedecessorem nostrum, sive denique ad Excellentissimum Dnum quondam Eppum Agriensem Comitem Carolum Eszterházy perlatom esse querelam, quin immo praefatos Collegii Ujhely. Patres semper laudabili cum solertia et satisfactione muneris suo respondisse, religiosam et exemplarem vitae rationem ad populi aedificationem duxisse, teneram scholasticam juventutem in salutaribus religionis officiis et in litteris diligenter omnino instituisse; insuper Locali quoque Parocho auxiliatricem operam, dum id per alia instituti sui munera licuit, alacriter impendisse grati recognoscimus...

Folyó év dec. 17-én és 18-án örömpajjal valának Kassa városának. Ekkor tartá Szabó András püspök beiktatási ünnepélyét. Ő volt első püspöke a kassai egyházmegyének. Az ünnepélyeken részt vett küldöttség által intézetünk is. Az igazgató megjelent, részint, hogy az ujhelyi k. r. ház tiszteletteljes hódolatát élőszóval is tolmácsolja az új főpásztor előtt, részint, hogy az ünnepély alkalmából a Tóth tanár által irt ódát személyesen nyujtsa át az ünnepeltnek. Egy másik szép költeményt a rendkormány megbízásából Hannalib János irt; de ez postai zavarok vagy egyéb rendtelenség miatt csak az ünnepélyek után juthatott rendeltetése helyére.

Az 1804-re kilátásba helyezett rendfőnöki látogatás 1805. július havára maradt. Az ily kano nika vizitációk, mint már említve volt, nagy fontossággal bírtak azon kiváló jelentőségüknek fogva, hogy ilyenkor nyílt alkalma a rendfőnöknek teljes meggyőződést szerezni a ház anyagi és szellemi életéről. Különösen figyelme szokta méltatni a szellemi irányt: vajjon megtörténik-e minden az iskola szent falai között? mire a rend magát sz. Alapítónk intenciója szerint kötelezte! Elég van e téve egy a vallás-erkölcsi, mint a korigényelte tudományosság lélekemésítő feladatának! Ez csak újabb alkalmul szolgált a rendfőnöknek, hogy Sivulskyt a legnagyobb dicsőretekkel halmozza el kettős kötelemeinek mintaszerű teljesítéséért; méltánylását és köszönetét fejezte ki páratlan áldozatkészségeért; konstatálja az elismerést és tiszteletet a rend részéről, melylyel a nagy közönség Sivulsky szellemének és egész lényének már régen áldoz vala. De a szerény lélek iparkodik elhárítani a személyére vonatkozó elismeréseket s viszonzásul tizenkét személyre való dus erüst asztali készletet ajándékoz a háznak, kevés idő múlva három ezüst kelyhet az egyháznak.

A rendfőnöki látogatás után budai festők által kifesteti az oratóriumot és az ebédlőt. A csinos munka 126 forintba került, ennek is a felét a magáéból fedezte. Mindezeket megvalósítván, figyelmét egyházunk elhanyagolt orgonájára fordítá, melynek kijavítása ez alkalommal esetleg könnyű módon sikerült. Heisler Glycer, podolini tanár (1806.), a vakációi szünnapokat Szilvás-Ujfaluban kívánván eltölteni, utaztában betért házunkba, hol társai testvéri szeretettel és igazi magyar vendégszeretettel fogadták. Mint műértő megtekinté egyházunk orgonáját; rendben nem találván, szétszedi az egész szerkezetet és három nap alatt teljesen helyreállította.

Az 1806-ik év a tanügy terén nevezetes változásokat idézett elő. Az 1777-ik évben Örményi József és Tretyánsky Daniel által létesített „Ratio educationis” a jезuita nyomokon haladva, három nyelvészeti és két hum. osztályt állapított meg. Ezen beosztás alapján haladt a tanügy menete egész 1806-ig, midőn a 2-ik „Ratio educationis” az elemi iskola III. osztályát a gimnáziummal egyesítette és I. osztálylává tette, miáltal a gimnázium al- és nagy, vagy a főigazgatók székhelyén fő

(archi)gim. osztátván, az alsó négy nyelvészeti osztályból, a nagy vagy főgimnázium ezeken kívül még két hum., így hat osztályból állott. A két felső osztály felcseréltetett: a szónoklatiak, nem mint eddigé az utolsó (hatodik), hanem az ötödik osztályba, a költészeti tudományok pedig a hatodikba soroztattak.

Az új I. osztály azonban több mint két évtizeden keresztül elszigetelve állott a régi normális iskola épületében, mindaddig, míg Novák József világi tanító halála után az I. gramm. osztály is szerződésileg a piaristákra szállott és beköltözött az új gimn. épületébe).

Értesítvény a s.-a.ujhelyi paulai szent Vincéről nevezett irgalmas szűzek vezetése alatt álló „Carolineum” nőnevelő- és tanintézetéről.

A nő a családnak lelke, a miért a nőnevelés minden időben nagy fontossággal bírt, napjainkban pedig a család és a társadalom életkérdését képezi, mert a nők erkölcsi egyuttal a családi és társadalmi élet erkölcsét tükrözik vissza.

Hogy azonban a nőnevelés fontos kérdése üdvösen megoldassék, annak a vallásban kell támasztát találnia: mert csak a hitkerölcsi elvek alapján nevelt anyák képesek a hanyatlásnak indult családi és társadalmi életet alakítani.

Ezen minden idők által igazolt és megdöntetlen igazságból kiindulva, a satoralja-ujhelyi „Carolineum” nőnevelő- és tanintézetnek is kitűzött czélja: nemcsak a növendékek elméjét a tanulmányokban és ügyességét a kézümukákban kifejleszteni, hanem egyuttal a gondolai alá bizott leánykák szívét is valóságosan kiképezni és azt nemesíteni, az az szent hitünk tanait azok által alaposan betaníttatni s begyakoroltatni, hogy az intézetbeli növendékek vallásosan művelt, lelkes emelkedett szívi s nemesen feláldozó honleányokká képeztesse, megtanulván ama nagy életfeladat megoldásának módját, miként kelljen a családi és társadalmi élet viszonyai közt úgy saját, mint mások boldogságát áldásosan előmozdítani.

A) Az intézet szervezete.

A „Carolineum” nőnevelő- és tanintézetnek vezetése a paulai szent Vincéről nevezett szatmári Congregaciohoz tartozó irgalmas zárda szűzekre van bízva és felosztatik: kül- és beltanodára.

A kültanodában csak az elemi iskolák számára előirt tantárgyak taníttatnak.

A beltanoda, mely külön termekben van elhelyezve és főképen az intézetben lakó belnövendékek részére létesített, áll 8. osztályból és magában foglalja a felsőbb leányiskolát is. A beltanodában a tantárgyak a nyilvános főelemi és a felsőbb leányiskolában előszabott rend szerint osztályonként felosztvák:

Hit- és erkölcsstan; magyar, német és francia nyelvek; magyar, német és francia irodalom; magyar és német irály- és költészet; mennyiség- és mértan; hazai- és világtörténelem; széptan (Aesthetica); természetrajz, természettan, vegytan; földrajz; szépírás, gazdaság-, egészség- és illemtan. Végül mindennemű női kézümuka és fehérneművarrás. Ezen tantárgyakon kívül taníttatnak még — a szülők kívánságára: az angol nyelv, múrajz, műének, zene, tánc, testgyakorlás, mely tantárgyak, mint rendkívüliek, külön tandíj alá esnek, miről alább szó leend.

B) A belintézet (Pensionnat.)

Felvéttetnek ezen intézetbe a növendékek bármikor 8 éves koruktól fogva, itt nyerneik szállást, ételmezést, a leggyöngédebb ápolást s anyai gondozást a következő feltételek alatt:

Az ellátásért fizettetik az iskolai évre . . . 180 frt
Mosásért 20 „
Az orvosnak 4 „
Francia nyelv tanításért 10 „

Nem kötelezett tantárgyak
Műének tanításáért 4 „
Múrajztanításért 10 „
Zongora tanításért 60 „
Táncztanításért 12 „
Testgyakorlási órákért 4 „
Angol nyelv tanításért 10 „
Taneszközök használatáért egész évre 5 „

Minden fizetésnek negyed vagy félévenként, de mindig előre pontosan kell megtörténnie. A tankönyvek, írószerek, nőimunka kellékek, gyógyszerék és egyenruhák külön fizettetnek.

A ruházatot, illetőleg minden növendéknek hoznia kell: alsó fehérneműekből 6—8 dbot, zsebkendő 12 db, kötény 2 fehér 3 fekete, tüülköző 6 db, asztalkendő 4 db, asztalterítő 1 db. Ágyneműekből szükséges: 1 szalmazsák, 1

1) A szerződés a kegyes-tanítórend, illetőleg ennek megbizottja Tamásy József házfőnök és Brozenheim Ferd. ad hg., vagyis a megbizott Büky Ferenc, a pataki és regézi uradalmak igazgatója által kötöttet 1831. okt. 18-án. Ennek értelmében a k. r. rend kötelezi magát nemcsak a gim. I. osztályának ellátására, hanem átveszi még ezenkívül az elemi iskola II. osztályát is oly feltétel alatt, hogy a hg., illetőleg az uradalom 160—160 konvencionális, vagyis 400 váltó forintot 5-zet fejenként a két tanár ellátásáért, —

matrac, 1 takaró, 2 vankos 1 dunyha annyi hozzávalóval, hogy 2-3-szor lehessen az ágyneműt változtatni, 3 lepedő, 1 ágycél való szőnyeg.

Ezen kívül minden növendéknek el kell látva lenni: Egy fehér öltözéssel, egy téli köpeny és karmantyúval; egy tavaszi felöltővel; nagy kendővel; fekete nap- és esőernyővel; keztüvel; nyári- és téli cipővel; evő eszközzel; 2 pohárral; 1 mosdótálal; tükörrel és 9 db fehér tányér (és pedig 3 db mély és 6 db sekély.) E tányérok azonban a távozás alkalmával vissza nem adatnak.

Minden ruha, fehér és ágynemű az előjárásról adott intézeti számmal jelölendő. A felső ruhákról pedig megjegyzendő, hogy csakis 2 felső szövétruhát hozzanak magukkal; ezenkívül kapnak az intézetben 2 egyenruhát és kalapot.

A növendékek testi egészségére különös figyelem fordítatik. Kezességet nyújt e tekintetben az intézetnek minden igényt kielégítő berendezése. Az épület nagy, tágas. A lak-, háló- és tantermek magasak és világosak. Az épület mellett tágas kert terül el és gondoskodva van a fürdőkről is. A betegek külön termekben kiváló anyai gondozás és ápolásban részesülnek.

A növendékek étellemeze reggel: kávé; délután: négy, este: két izletesen készített tál étel; oszonnára az évszak minősége szerint: tej, gyümölcs és hasonlók.

A látogatásokat a növendékek az előjárás engedélye mellett külön teremben fogadják. A szülők vagy gyámok a növendékeket valamely fontos oknál fogva, rövidebb időre, ki is kérhetik az intézetből.

Nyilvános próbatét évente egyszer tartatik, melyen a szülők, gyámok és érdekeltek résztvehetnek. A növendékek előmeneteléről a szülőket az előjárás negyedévi értesítők által tudósítja.

S.-a.-Ujhely, 1890. március hó szent József ünnepén.
Az intézet előjárásága.

CSARNOK,

Kertészet a gyógyászatban*).

(Folytatás.)

A természettudományoknak mai korunkban terjedelmes és szubtilis ismerete, a fáradhatatlan tudományos buvázkodás és áldozatkészség a kertészetet bámulandó magas fokra emelve, köztiszteltetle méltó szaktudományává fejlesztette. Összehasonlítva az állati élet fenntartására szükségesekkel, kitűnik, hogy a kertészet nélkülözhetetlen alkotó és kiegészítő részévé válik az emberi életnek, és úgy a tudományos téren, mint az élet küzdelmeiben hatalmas szerepe van hivatva. A következő pontokban részletezve tárgyalandom, hogy voltaképpen a kertészet, mely a régebbi időben az ásót, kapát ismerte mestersége legnagyobb tényezőjének, napjainkban miként küzd fel magát tudományává, és hogy ez uton mily fokra fejleszté ezt, szolgáljon tanúságos például a következő eset, melyet néhány évvel ezelőtt egy német orvosnak természettudományi értekezéséből böngésztem ki és kísérletem után annak sikeréről magam is meggyőződtem.

A francia gazdag Horticulteur-társulat évenként magas pénzjutalmat szokott kitűzni azon pályázók részére, kik az élő növényzet fejlesztésében újabb, hasznos felfedezéseket tesznek. A nevezett társulatnak egyik gyűlésén jelentkezett egy tudományosan képzett kertész s kerttulajdonos, ki többféle gazdagon virágzó növényeket mutatott be, melyek időhöz kötve természetük ellenére a kertészek tetszése szerint kényszerítették a virágzásra. Ezt a rendkívüli titkot az említett társulat igen magas áron megvásárolta. Mikor a titok átvételére a kerttulajdonos helyiségeben a társulati küldöttség megjelent, a titokárús által egy üvegházba vezettetek, melynek kékes világításában az ott elhelyezett ezernyi növényeket egymást felülmulva bujálkodó diszben fényben, virágzásban talák, — minekutána a virágház világos kék ablaküvegeiben a titkot felfedezték. Több év óta úgy mond a kertész, figyelmemet a kék égboltozatra irányozám. Ezt a tüneményt iparkodtam a növény és állati élettel okozati összefüggésbe hozni, avval a gondolatokkal küzdve, hogy ezen állandó tünemény nem lehet ok nélkül; hiszen a nap fehérsárga, vagy narancsszínű, a hold és csillagok kékes fehér színnel világítanak, miért mutatkozik mégis a szabad égboltozat kék színben? Sőt az egyenlítőhöz közeledve még intenzívebb kék színt miért mutat? Ezen isteni bölcsesség alkotta természeti tüneményben nélkülözhetetlen befolyást véltem felfedezni a növény és állati élet fejlődésére; tapogatóztam, felfedezésem igazságát feltüntetendő, utaztam egyik éghajlat alól a másikba, megfigyeltem a természet titkait, miglen megcáfolatlan nyomait felfedeztem ezen titkoknak, hogy miért bujább, dusabb a növények fejlődése ott hol kékebb az égboltozat, mert a kéksín egy a növényesetre, mint az állati életre kedvezőbb és a tenyésztélet hatalmasan elősegíti! Hazám

* Felolvasatott a zemplénvármegyei orvos-gyógyszerészegyesületnek S.-a.-Ujhelyben tartott múlt évi közgyűlésén!
Szark.

visszaérkezve, üvegházat kékes színű üvegekkel látam el, és hogy felfedezésemet siker koronázza, bizonyítékul szolgáljak ime ily gazdagon viritó növényeim!

Napjainkban nem találkozik civilizált nemzet, hol a növények előszeretete a tettekben ne nyilvánulna. A természeti ösztön vezérli már a németeket azon tagadhatatlan célszerűség beismerésére, hogy a növényvilág nagyobb terjesztése az állati egészség fenntartására szükséges. Már hazánk tekintélyesebb városaiban nemcsak nép- és gyermekkertek rendeztetnek, nagyobb tereink parkiroztatnak, utaink lombos fák soraival ellátatnak (bulvároztatnak) nyilvános intézeteink kertekkel környeztetnek, gyógyító fürdőink ékes kertekkel és szép lombos fákkal beültetettek. Efficie intézkedésekkel ásványvizben gazdag szép hazánk klimatikus otthonokká is alakítottak. Nem hallgathatom el a legközelebb szerzett tapasztalatomat a három Tátrafüreden, hazánk ezen festői szép vidékén.

En vagy 55 évvel ezelőtt, mint tanuló-suhanc, bebarangoltam ezeket a kösziklás berkeket. Igen jól emlékezem, hogy járatlan utakon ezekben a kőtermékekkel teljes, fenyves vadonokban egy-két vadászon vagy juhászaton kívül senkivel sem találkoztam. Jelenben a legszebb renben, gyönyörű svájci villákkal megrakva, virágokkal ékes mesterséges utakat találtam. Az egészség fenntartására, ásványvizei mellett a klimatikus gyógyászat minden kellékével, magas műveltségű ügyes orvosok vezetése alatt, ugyszólván a konfort minden nemeivel ellátva van úgy, hogy a külföld hasonló intézeteinek bármelyikével páronalba állítható. Gyönyörű havas bércei, melyeknek beutazása eddig életveszélylyel járt, ma már csinált utakkal, veszélyesebb helyei biztosító korlátokkal, menedékházakkal vannak berendezve. Valóban az emberiség elismeréssel és köszönettel tartozik, úgy az ásványfürdő telepek tulajdonosainak, mint a szerény, előzékeny igazgatók és orvosok irányában. A legnagyobb tisztelet, és köszönet illeti pedig a derék magyar Kárpát-egyesületet, mely ezeket a vadregényes magyar vidékeket nagy fáradsággal és áldozatkészséggel változtatta paradicsommá. És méltán megrovást érdemelnek azok a honfiak és honleányok kik a külföldi hasonló üdülő helyeket felkeresve, anyagi kárukkal is mellőzik szép hazájuknak ezt a „nemzeti parkját.“
(Vége köv.)

Szekely József.

Tokaj város orvosa.

GODNOLATOK.

Írta: Bignió Emilia.

Az ember azt hinné, tudományos, szelleműs férfiak oldala mellett találhatja a legműveltebb nőket. En legtöbbször együgyűeket, vagy igen egyszerű teremteket találtam mellettük.

Ha valakit szívből szeretünk, nem tűrhetjük, hogy egy harmadik közbe lépjen.

A természet és a szív kimeríthetetlen.

A szenvedélyes szívek csak a végleteket ismerik.

A nemes büszkeséggel telt lelkek könnyen sérthetők, de soha sem bosszúállók.

Ha teendőidet a nap bizonyos óráira osztod fel s a beosztást szigorúan megtartani van elég akaratod, akkor az év végén bámulni fogsz önmagad felett, hogy mennyire jutottál.

A magány óráit széppé és kedvessé teszik a jövő tervei, valamint visszaemlékezés a múltra.

A magányosság kedvelői rendszeren gondolkozó, képzelődő természettel bíró emberek.

Ha belátnánk az emberek szívébe, azt tapasztalnánk, hogy többen vannak olyanok, kik inkább szeretnének visszatérni a múltban, semmint előre haladni a bizonytalan jövőbe.

Az fa, melyet széthasított a villám, zöld ágat nem hajt többé; az a szív, melyet a csalódás villáma sujtott, nem szerethet többé.

Ne bántsátok a magába vonult szívet, hisz eléggé fáj már neki az élet — azért vonult vissza.

Ha hallasz harangszót, ne hidd, hogy halottnak harangoznak; nem, nekünk az élőknek, hogy gondolkozzunk és imádkozzunk.

Szép a gondolkozó lélek világa. Mindennek velejére, valódiságára óhajjt jutni. Vezéreszméje az igazság.

Minden szépet, jót irigyelnek az emberek és hasonlót ha nem mutathatnak fel, hát gunyolódanak.

Mondják, az idő begyógyítja a lélek sebeit. Nem, az csak túrni tanítja.

A gyötrelm élesebb és fájóbb a vigalomban.

HIVATALOS RÉSZ.

2701. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

Nyílt rendelet.

Mindazon községek előjárásai, amelyek a t. vmegye hivatalos lapjának — a „Zemplén“-nek — előfizetési árával a múlt évekre hátrálékban, avagy csak a folyó évre is tartozásban vannak: ezennel felhivatnak, hogy tartozásukat a lap tu lajdonosához beszolgáltatni siessenek, mert további késedelem esetén a kényszerbehajtást kellene elrendelnem.

S.-a.-Ujhely, 1890. ápril 9-én.

Matolai Etele, alispán.

249. sz./rend. 890. As.-a.-ujhelyi f. főszolgabírájától.

Körösvény.

Rigó Istvánné sz. Rontó Erzsébet (kék szemű, barna haju, magas termetű, 45 éves, rkath. földművelő neje, zétényi lakosnő) 45 frt készpénzzel hazulról eltávoztván, mai napig vissza nem tért.

Minthogy f. évi április 30-án d. e. 11 óra körül a szőlőskei hidon át járásom területére lépett, felhívom a m. kir. csendőrsparancsnokságok figyelmét s a kezelésre bízott községek biráit, nevezetnek azonnali körözésére, s feltalálása esetén a nála levő pénznek elvétele- s azal őrizet mellett ide leendő bekísérésére.

S.-a.-Ujhely, 1890. május 1.

Urbán Ferenc tb. főszolgabíró.

6656. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 főszolgabíróknak.

Homonna-Olyka, Sztropkó-Olyka, Kriva-Olyka és N.-Mihály községekben a szarvasmarha-állományban uralkodott ragadós száj- és körömfajás, Varanno-Csemernye községben a gróf Hadik-Barkóczy-féle uradalomhoz tartozó majorságban pedig a sertések között fellépett körömfajás járványa a hatósági szakértő végjelentése szerint megszűnő, miután a fertőtlenítő eljárás befejeztetett és erről a felülvizsgálat kedvező eredményt mutatott fel: ennek folytán a fentebbi községekben fennállott zárlatot az 1888. VII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 226-ik §-a alapján ezennel feloldom. — Tudatom végül, hogy Butka községben a Vidder Ignác bérghasznosításban a szarvasmarhák között, habár szelid lefolyással, a ragadós száj- és körömfajás mutatkozván: a község szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertésállománya zár alá helyeztetett.

S.-a.-Ujhely, 1890. ápril 20-án.

Matolai Etele, alispán.

7054. sz./1890.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 főszolgabíróknak.

A tokaji j. főszolgabírája április hó 18-án 1524. sz. alatt kelt jelentésének alapján közhírré teszem, hogy folyó hó 16-án, a tokaji szőlők alatt elnyuló vasuti töltés mellett, egy ismeretlen, a megéjtett orvos-rendőri vizsgálat szerint tüdővészben volt ismeretlen férfi hullaja találtatott. A hullának külső leírása: kora: 35 év körüli; haja: szőkés, gesztenyeszínű, nyirott; arca: hosszas, sovány; szeme: kék; orra: hosszas, vékony; szája: szabályos, félig nyitva; fogai: épek, hiánytalanok, feketés mocsokkal; bajusza: ritkás, rövid, verhenyes; szakála: pelyhes, verhenyes, ritka, kurta; különös ismertetőjel: semmi; külsérelmi nyomok: semmi; kórisme: tüdővész. Ruházata: Egy ócska fekete kalap, rongyos pamut ing, gatyá, egy rongyos setétkék posztókabát.

S.-a.-Ujhely, 1890. ápril 23-án.

Matolai Etele, alispán.

7227. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 főszolgabíróknak.

Miután Haua József, Dámócz községéhez tartozó „Mulczó“-tanyai lakos, dohányos, a folyó évi április hó 14-én Baktán megtartott országos vásár alkalmával, Perbenyikben folyó évi ápril hó 2-ikán 675. szám alatt kiállított egy darab 2 éves fekete csikóra vonatkozó s 32,760./90. vmegyei számmal ellátott járlatot elvesztette, az ezennel semmisnek nyilvánítatik.

S.-a.-Ujhely, 1890. ápril 26-án.

Matolai Etele, alispán.

Nyersselyem batistruhákat 10 frt 50 krjával, valamint jobb minőséget is szétküldi vámmentesen Henneberg G. gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) Zúrich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

Szerkesztőségi posta.

G. L. úrnak Huttá. Levélét átadtuk a kiadónak. Schwartz Tivadar úrnak — S.-Patak. Ön rémlátásban szenved. Ügyét, baját közölje a politikai hatóságokkal! Sz. A. — Budapest. Intézkedtünk a lap megküldése iránt.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

dóttulaj donos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

WIRTSCHAFTER SAMUEL
Wgálszécsi lakos elfogadott,
és Wirthschafter Márkus
kassai lakos kibocsátott,
biróilag megítelt 6000 forint vátó-
követelés névértéken alul eladó. —
Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatalban.
2—10

3082. szám.
P. 1890.

Hirdetmény.

A Kőporuba községben gyakorolt italmé-
részi jogáért megállapított kártalanítási
összegre vonatkozólag az 1889. évi
45896. számú igazságügyminiszteri rende-
let 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség
megkísérlésére s az igények tárgyalására
határidőül 1890. évi július hó 14-ik nap-
jának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél
Major István kir. tvszéki bíró hivatal szobá-
jába kitűzetett. Mely határidőre a köz-
birtokosság tagjai, még pedig azok is, a
kiknek az idéző végzés külön nem kézbe-
sítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak,
az idézett rendeletben megállapított követ-
kezményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvény-
széknek 1890. évi ápril hó 25-én tartott
üléséből.

Rácz, jegyző. Kolos, h. elnök.

3084. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Czábóc községben gyakorolt italmé-
részi jogáért megállapított kártalanítási
összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.
számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10.
§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére
s az igények tárgyalására határidőül 1890.
évi július hó 16-ik napjának d. e. 9 órája
a kir. törvényszéknél, Major István kir.
törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűze-
tett. Mely határidőre a közbirtokosság tag-
jai, még pedig azok is, a kiknek az idéző
végzés külön nem kézbesítettik, figyelmez-
tetéssel az elmaradásnak az idézett rende-
letben megállapított következményeire ezen-
nel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvény-
széknek 1890. évi április hó 25-én tartott
üléséből.

Rácz, jegyző. Kolos, h. elnök.

3058. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Nyágó községben gyakorolt italmé-
részi jogáért megállapított kártalanítási
összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.
számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10.
§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére
s az igények tárgyalására határidőül
1890. évi július hó 12-ik napjának d. e.
9 órája a kir. törvényszéknél Major István
kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába
kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság
tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző
végzés külön nem kézbesítettik, figyelmez-
tetéssel az elmaradásnak az idézett rende-
letben megállapított következményeire ezen-
nel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvény-
széknek 1890. évi ápril hó 25-én tartott
üléséből.

Rácz, jegyző. Kolos, h. elnök.

2967. szám. Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Tokaj községben gyakorolt italmé-
részi jogáért megállapított kártalanítási ösz-
szegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.
számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és
10. §-aihoz képest az egyezség megkísér-
lésére s az igények tárgyalására határidőül
1890. évi június hó 14-ik napjának d. e.
9 órája a kir. törvényszéknél Major István
kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába ki-
tűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság
tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző
végzés külön nem kézbesítettik, figyelmez-
tetéssel az elmaradásnak az idézett rende-
letben megállapított következményeire,
ezzenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvény-
széknek 1890. évi április hó 18-án tartott
üléséből.

Rácz, jegyző. Kolos, h. elnök.

Tk. 1032. sz. 1890.

Hirdetmény.

A homonnai kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság részéről közhírre tétetik, miszerint
az első magyar-gácsországi vasut számára az alább
megnevezett határokon pótlólag kisajátított terü-
letekről elkészített összeírás, térkép és egyedi
kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő
határnapok tűzettek ki, ugymint:

Mezőlaborcz községre nézve 1890. évi június
hó 9-én d. u. 2 óra: mezőlaborczi állomáson.
Krasznibrod községre nézve 1890. évi június
hó 9-én d. u. 2 óra: mezőlaborczi állomáson.
Felső-Csebinye községre nézve 1890. évi
június hó 10-én reggel 9 óra: Alsó-Csebinyén
63. sz. őrháznál.

Alsó-Csebinye községre nézve 1890. évi
június hó 10-én reggel 9 óra: Alsó-Csebinyén
63. sz. őrháznál.

Volyica községre nézve 1890. évi június hó
10-én reggel 9 óra: Alsó-Csebinyén 63. sz. őr-
háznál.

Izbugya-Radvány községre nézve 1890. évi
június hó 11-én reggel 9 óra: izbugya-radványi
állomáson.

Izbugya-Hrabóc községre nézve 1890. évi 2—3

június hó 11-én reggel 9 óra: izbugya radványi
állomáson.

Izbugya-Hosszmező községre nézve 1890.
évi június hó 11-én eeggel 9 óra: izbugya-radványi
állomáson.

Tót-Jablonya községre nézve 1890. évi június
hó 12-én reggel 9 óra: koskóczi állomáson.

Koskócz községre nézve 1890. évi június hó
12-én reggel 9 óra: koskóczi állomáson.

Hankócz községre nézve 1890. évi június
hó 12-én reggel 9 óra: koskóczi állomáson.

Lyubise községre nézve 1890. évi június hó
13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Velyopolya községre nézve 1890. évi június
hó 13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Udva községre nézve 1890. évi június hó
13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Kohanócz községre nézve 1890. évi június
hó 13-án reggel 9 óra: udvai megállóhelyen.

Homonna községre nézve 1890. évi június
hó 14-én reggel 9 óra: homonnai állomáson.

Barkó községre nézve 1890. évi június hó
14-én délelőtt 11 óra: Barkón 40 sz. őrháznál.

Az érdeklettek felhívhatnak, miszerint neta-
láni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bi-
zottság előtt előterjeszszék, különben a kisajáti-
tás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szol-
galmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé
tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívhatnak mindazok, a kik a fen-
nebbi határokon az első magyar-gácsországi vasut
számára pótlólag kisajátított területekért járó és
az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg
mennyiségére nézve ellenvételeket tenni akarnak,
vagy ezen összegre bármilyen cím alatt igényt tar-
tanak: ezeket 1890. évi május hó 31-éig ezen
telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban be-
jelentésük, minthogy a később jelentkezők észre-
vételeire s igényeire semmi tekintet sem lévén, a
kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon
mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és
mely összeggel az egyedi kimutatásban ki van
telve, a bekebelezett vagy felülbekebelezett tételek
pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból
le fognak töröltetni.

Egyszersmind a távollevő érdeklettek ké-
pviselőit üggyondnokul Géczy István homonnai
lakos kineveztetik.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a
telekkönyvi hivatalban betekinthető.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóságnál 1890. évi ápril 14-én.

Lácza, kir. aljbíró.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

Ajánlva a bel- és kül-
föld számos orvosi te-
kintélyei által főleg a
lélegzési-, emésztési-
szervek hurutos bán-
talmánál, hatásosan
gyógyítja a Rhachitis-,
görcvény-, vesé- és kösz-
vénybajokat, ép ugy
használható a tagok
csúszos bajainál, gyer-
mekeknek meggátolja a
tulságos gyomor-sa-
vany képződést s fo-
kossa az idegrendszer
tevékenységét. Gazdag
szénsav tartalma foly-
tán ezen üdítő savanyu-
viza a legkellemebb iz-
zel bir s borral hasz-
nálva igen nagy kelet-
nek örvend.

Mindazon tisztelt fo-
gyasztóknak, kik ezen
savanyuvizet akár bor-
ral, gyógyászatokra,
vagy tisztán mint asz-
talvizet előszerzetten
használják, kérjük azt
rövidítve

ÁGNES-
forrás néven kiszolgál-
tatni.

A nagyérdemű
közönségnek ásványvi-
zünket szives jóindula-
tában ajánlva, marad-
tunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES**-forrás
kutkezelése Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és
vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L., csász. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-
viz-szállítónál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

Künnő szolgálattal tess az emésztési zavaroindl.

Az évi elszállítás 2.000.000 palackok.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim nagybecsű tudomására hozni, hogy eddig a „Vörös ökör” épületében létezett

férfi-, női- és gyermek-ruha üzletemet

Kellner József ur házába (a volt Grosz Adolf-féle korcsma helyiségbe) helyezem át.

Mielőtt t. vevőimnek eddigi szíves pártfogásukért forró köszönetemet nyilvánítanám, fölkérem továbbra is új- és dusbabban berendezett üzletemben számos látogatásunkat.

Ezel kapcsolatban köztudomásra hozom hogy, volt üzletem
1891. január 1-éig bérbeadó.

Kiváló tisztelettel:
Wessely Mór,

2-3

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy számos éven át közszertetben álló és látogatott

VENDÉGLŐMET

tek. Székely Elek ügyvéd ur házába az ugynevezett „Kék Maeska-hoz” címzett ujonnan átalakított vendéglőhelyiségében, vagysis volt vendéglőm tőzsomszéd-ágába helyeztem át, hol is úgy mint eddig mindennemű valódi hegyaljai

asztali-, szamorodni- és aszú-borok

nagyban és kicsinyben lesznek kapotók.

Dréher-féle kőbányai- és Bayer-féle sörök nagyban és kicsinybeni eladását ezután is képviselni fogom, és ígérem, hogy nagybecsű pártfogóim igényeit továbbra is minden tekintetben kielégíteni fogom. Miért is becses pártfogásukat kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Bettelheim Márton,

4-6

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelytt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű aszú és szamorodni boraimat alant jegyzett árakon árusítom el, u. m.:

Szamorodni borok régiék és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszú borok régiék és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

1-10

A körülbelül huszezer raktárban eladott és e helyeken minden rovar ellen legjobb irtószernek bizonyult

ismét olcsóbb
lett.

A valódi üvegek **J. ZACHERL** névvel vannak ellátva és mátol kezdve 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtért kaphatók.

E kiváló különlegesség, meglepő erővel és gyorsasággal pusztít minden férget lakásokban, konyhákban és szállodákban, butor- és ruhákban, nemkülönben házi állatainkban, istállóknban, üveg-házaink- és kertekben lévő ültetvényeken. A mi papírban lesz kimérve, az sohasem **Zacherl különlegesség!**

Csak eredeti üveg s valódi minőségben kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Reichard testv., Reichard Gyula, Behyna testvérek és Cs. Buday Ákosnál.
Homonnán: Pápay Pál és Szekerek Amb-rusnál.
Sárospatakon: Pavletits Györgynél.
Tokajon: Reiner D. gyógytáraban.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen Glück Mór és Bucszinsky Lajosnál.
Szerencsen: Rochlitz Rezsőnél.
Tarezalon: Lazary Gyulánál.

3-12

3713 /I. 1890. szám.

Fürdő-megnyitás.

A ránkherlányi kincstári gyógyfürdőben a fürdő-évad május hó 15 én nyitattik meg.

Ezen a tüneményes időszi szökőkut által szélesebb körben ismeretes fürdők égvényes, konyhasós, vasas savanyúvizei kitűnő sikerrel alkalmaztatnak vérhiánynál, halványkóránál, gyomor- és hörgőhurutnál stb. Orvos az idényalatt helyben lakik. Pósthivatal helyben, legközelebbi táviró állomás Kassa és Gálszécs; társas kocsik közlekedés Kassáról és vissza; mérsékelt (33¹/₃°) menet-térte jegyek; kényelmes, igen olcsó lakások, kitűnő konyha. A fürdőhely levegője egészséges erdei levegő, éghajlata szelid. Bővebb felvilágosítást ad a ránkherlányi fürdő-gondnokság.

Kassán, 1890. április hó 10 én.

Magy. kir. Pénzügyigazgatóság.

Mindenféle

ásványvizek

már megérkeztek

és folyton friss minőségben kaphatók:

GRÜNBAUM és KLEIN

fűszer és gyarmatáru kereskedésében

S.-a.-Ujhelyt. 3-3

Főüzlet: Rákócy- és Kazinczy-utcák sarkán.
Fiókuzet: Pataky-utcán, Móré féle házban.

Sírkövekre feliratok vésése é aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra feldílitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sírkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Sírkövek újabb tervezése

Jutányos áron készítenek.

2968. szám.

P. 1890. **Hirdetmény.**

A Morva községben gyakorolt italmérés jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10. §-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi június hó 16-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi április hó 22-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző.

Kolos, h. elnök.

3050. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Nagy-Polena községben gyakorolt italmérés jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi július hó 2-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idézővégzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi ápril hó 22-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző

Kolos, h. elnök.

Az erdő-bényei gyógyfürdő,

melynek rendkívüli gyógyerejű vize általános ismeretes, 1890. május hó 1-én megnyitott és az idény, mint rendszeren, késő őszig tart. **Vasgálicz-tomsós** tartalmu, igen erős vize biztos **gyógy- és enyhítő szer** zsongító és erősítő hatásánál fogva mindennemű **görvélykóros, csuzos és köszvényes** bántalmaknál, valamint **női betegségekben** és **bőrbajoknál**. Üde levegő, szelid éghajlat, **tüdőbetegek menhelye**. Vasuti állomás: **Liszka-Tolcsva**, a magy. északkeleti vasutvonalon, hol kocsik mindig kaphatók. Fürdőorvosul **Dr. Tóth Elek van megnyerve**. Állandó zenekar-ról gondoskodva van. — Ételek és italok a legjobb minőségben **olcsó árakon**. Szobákat célszerű előre megrendelni. A betegek kényelméről minden tekintetben gondoskodik és minden megkeresésre készséggel válaszol, valamint kívánatra nyomtatott fürdőleirást küld

Schwinger Sándor,
fürdő-berlő.

Liliumkenőcs, Liliummozdóviz és szappan.

Figyelemre méltó!

ZLINSZKY JÓZSEF

gyógyszertárban

(Dr. Hornyay-ház)

az összes gyógyhatású ezidei töltésű

ÁSVÁNYVIZEK,

fürdősók és pastillák a legolcsóbb kereskedelmi áron kaphatók.

Nagybani megrendelésnél előnyár számítatik. — Vidéki megrendelés gyors és legutányosabb.

Sürgőnyczim: **Zlinszky S.-a.-Ujhelyt.**

Bel- és külföldi gyógykülönlegességek és illatszerek.

Magy. kir. szab. parkétgyár.

Dunkel V. K. Kassa

ajánlja kitűnő száraz hegyi tölgyfából készített sokszorosan kitüntetett szalag és koczka **parkétáit** legutányosabb árak mellett.

A lerakást a gyár saját lerakói által is eszközölteti. Mindenféle fűrészelt tölgyfa anyag és **szőlőkaró** kapható. **Rajzminták kívánatra bérmentesen szolgáltatnak ki.**

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák **VI. külső váczit 1696/99.** Városi iroda és raktár **VI. Podmaniczky-utca 14.**

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjakkal kitüntetett:

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekéit

és szabad. mélyítő ekéit

mélyítő ekéit önzetékkel eredeti

Schlich és Vidats-féle

egyvasu ekéit

talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit

SCHLICK-féle szab. „Haladás“ sorbavető gépeit.

Szörvavető gépek, többvasu ekékre alkalmazható tengeri- és répa-ültető készülékek. Készletben vannak továbbá: gőz- és járgánycséplő készülékek, gabona-tisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, őrlőmalmok és olajmalom berendezések. — Eredeti amerikai kéveköttő és marokrakó arató gépek és fűkaszálo gépek.

Legutányosabb árak. Előnyös fizetési feltételek. **Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.**

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a **VI. Podmaniczky utca 14. szám a.** levő irodáink legnagyobb részét a **külső váczit-uton** levő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink- és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

5-18

Vasuti állomás:
M.-Sziget.

Gyertyánliget-fürdő

(Kabolapolyána)

Mármaros megyében.
Ivó-, fürdő- és tejkura

klimatikus gyógyítóhely és hidegviz-intézet

egybekötve **masszázs** és **villanyozással.**

Kiváló fürdőhely pompás fekvése által, erősítő enyhe levegővel és kitűnő gyorshatásu, könnyen emészthető **aczellvizekkel.**

Különös és legjobb sikerrel használtatik: **vérszegénység, sápkór, női bajok és idegbántalmak** ellen.

Az árak mérsékeltek. Fürdőleirást, prospectust vagy bármennemű e fürdőt illető tudósítást kívánatra ingyen és bérmentve küld

a Fürdőigazgatóság.

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓK!

A tavaszi és nyári idényben.

Következő biztos hatásu ártalmatlan pipere gyártmányok: melyek **HOFFMANN BÉLA** az „**Arany Oroszlánhoz**“ címzett **ungvári** gyógyszerárában, eredeti előírat szerint készítve, nagy kelendőség miatt folyton friss minőségben kapható közkedvelt különlegességek:

„**LILIOM ARCZKENŐCS**“

„**LILIOM MOZSDÓVIZ**“ és

„**LILIOM SZAPPAN.**“

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, májfolt, pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (miesser) ellen kitűnő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„**LILIOM HÖLGYPOR**“

a legjobb s legujabb arczpor; mely mindennapi használat mellett is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül hogy feltűnnék kitűnően tapad, s az arcznak természetes üde színt kölcsönöz! Kapható fehér, rózsas és crème (barnáknak) színben.

Zempléni megye és környékére egyedüli raktár:

KINCSESSY PÉTER gyógyszerára

az „**Üdvezítőhöz S.-a.-UJHELYT**“ a főntézőn.

Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatnak bárkinek s postai megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2

Figyelemre méltók!

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Galsur)

Bécsből

legkitűnőbb mázólo-szer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft. 1.35 kr. — 1 kispalack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., 6-8

mindenkor kapható

Behyna Testvéreknel, S.-a.-Ujhely.

Megrendelések oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Resselgasse 5, intézendők. Egy 5 kilos csomag ára 6 ft.

11/1890. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a k.-helmezi kir. járásbírótság 7147/89. p. sz. végzése által Porst Ferencz janára Kátai (előbb Katz) Mór ellen 215 ft. tőke, és pedig 115 ft. után 1876. július hó 25-től, 100 ft. után 1876. decz. hó 25-től számítandó 6%, kamatai és eddig összesen 45 ft. 25 kr. perköltés költség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfooglalt és 878 ft. 70 krra becsült házi butorok, szarvasmarhák és sertésekből álló ingók, melyek Kávási Soma javára még mult év május hó 10-én biztosítással le- és ugyancsak Péczely János végrehajtó javára ugyancsak mult év június hó 22-én felülfooglaltattak nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a k.-helmezi kir. járásbírótsági 4384/89. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karcsa községéhez tartozó Becksed tanyán, alperes lakásán leendő eszközölsére 1890. év május hó 8-dik esetleg 9-dik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak, miről alap foglaltatók is kitéstetnek.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzzel lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirott kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt K.-Helmezen, 1890. évi ápril hó 24. napján.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.